

Izhaja — izvemši ponedeljek — vsak dan zjutraj. — Uredništvo: ulica sv. Franciška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Dopisi naj se pošiljajo: nišnje. — Ne frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopolni se ...

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov m m po 40 stot., osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po L. 1., oglasi denarnih zavodov m m po L. 2. — Mali oglasi po 20 stot. beseda, najmanj pa L. 2. — Oglasi, naročila in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Franciška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Volitve v Jugoslaviji v konstituanto

Konstituanta (ustavodajna skupščina) je suverena; to je: ima povsem svobodno roko glede uredbe države. Konstituanta bi mogla tudi zaključiti razpust države. Ali s tem bi prišla v protislovje sama s seboj, ker bi nastal kaos, v katerem bi se v prvi vrsti vtopila — konstituanta sama, kajti nagon samoohrane bi vendar rešil državo.

Konstituante naloga je, da uredi državo. Kdor je proti državi, temu seveda ni treba konstituante. No, v konstituanti Jugoslavije menda ne bo v razpravi vprašanje obstanka države. O tem smo uverjeni vkljub vsem glasovom, ki se širijo te dni — tudi po italijanskih listih — o pretvezni tendenci v Sloveniji in Hrvaški za odcepljenje od Srbije.

Drugo vprašanje je oblika vladavine: ali naj bo država monarhijska, ali republiška, ali skupina sovjetov? Mnogo se je razpravljalo o tem, ali ima konstituanta pravico odločitve tudi v tem vprašanju.

To vprašanje še ni rešeno formalno, ampak je le ugotovljeno, da so ti in ti činitelji za monarhijo, oni pa za republiko. Formalno mora konstituanta dovesti tudi to rešitev. In zlo bi bilo, če bi je ne prinesla; kajti: vprašanje bi ostalo nadalje v razpravi in bi le začasni rešitvi nasprotovalo kot nelegitimni. Ako odloči konstituanta o obliki vladavine, je menda že danes gotovo, kakov bo nje zaključek. Sklepi konstituante morajo ibti že po naravi stvarno kvalificirani. Konstituanta je sicer edina poklicana, da si ustvari svoj poslovnik; vendar je menda gotovo, da bo potreba prisotnost dveh tretjin vseh poslancev, a za pravoveljavnost sklepa da bo ste potrebni zopet dve tretjini prisotnih glasovalcev. To se pravi: kaka stotina bi mogla preprečiti zaključek. Ali bo toliko republikancev v konstituanti? To je usodno vprašanje.

V Jugoslaviji so tri republiške stranke: meščanska srbska pod vodstvom Jaše Prodanovića, kmečka hrvaška pod vodstvom Stipe Radića in socialistična. K tem je računati še komuniste, ki so sicer za sovjete, ki pa bodo v tem vprašanju glasovali z republikanci. »Obzorje« računa, da pride v konstituanto kakih 5 srbskih republikancev, kakih 30 Radićevih pristaev, in kakih 20 socialistov, oziroma komunistov. Torej v skrajnem slučaju okoli 60 nasprotnikov monarhije. Ker pa so vse druge stranke že izjavile za monarhijo in za dinastijo Karagjorgjevičev, to vprašanje bržkone ne bo delalo težav.

Veliko težje je vprašanje notranje uredbe države. Za sedaj so trije predlogi. Prvi je oni demokratov, ki hoče centralizacijo: eno vlado, en parlament z vso oblastjo zakonodajne in eksekutive v vseh panogah javnega in državnega življenja. Torej odprava pokrajinskih vlad in osredotočenja vseh oblasti v Belgradu. Vendar so demokratje za široko administrativno samoupravo.

Poleg tega centralističnega projekta sta dva projekta temelječa na avtonomizmu: Stojana Protića in dra Smodlaka. Protić zamišlja devet pokrajin, Smodlaka pa dvanajst. Razlika med tema načrtoma je v glavnem večja ali manjša kompetenca deželnih vlad napram skupni vladi in parlamentu. Temu avtonomističnemu urejevanju pritrjuje — četudi ne v vseh podrobnostih — radikalna stranka in od neke mere tudi ljudska stranka in izvenstrankarske skupine. Hrvaška Zajednica pa zahteva federacijo. To je: da bodo pokrajine v nekaterih panogah povsem samostalne, dočim gre pri avtonomizmu le za skrčenje kompetence pokrajinskih vlad in deželnih zborov pod ministrstvom in parlamentom. Če bi prišlo med avtonomisti in federalisti do sporazuma, bodo imeli bržkone večino proti demokratom in socialistom! Seveda temelji ta račun na domnevi, da volitve ne prinesejo posebnih presenečenj na škodo teh dveh struj.

Radićeva kmečka skupina je za plebiscensko konfederacijo. To je porazdelitev države na podlage plemen. Ta načrt pa nima nikake nade, da bi dobil večino. Pač pa bi imel šans — kakor že rečeno — kompromis med avtonomisti in federalisti, združil bi najbrže dve tretjini članov konstituante.

Vsak prijatelj države mora želeti, da se najde rešitev, s katero bo zadovoljna večina Srbov, Hrvatov in Slovencev, rešitev torej, ki bo uvaževala praktično življenje in dajala možnost, da se gospodarske in kulturne sila poudinih pokrajin in njih prebivalstva morejo svobodno razvijati, da bo država močna in narod zadovoljen.

Odmevi Jadranske pogodbe

Protestni tabor proti Jadranski pogodbi

Takoj ko so bile določbe rapalske pogodbe razglašene, se je začelo med prebivalstvom cele Slovenije živahno protestno gibanje proti jadranskemu sporazumu. V Ljubljani se je osnoval poseben odbor, sestavljen iz zastopnikov vseh strank za sklicanje velikega protestnega tabora. Tabor se je vršil v dvorani ho-

tela Union ob ogromni udeležbi dne 14. t. m. predpoldne. Za predsednika je bil izvoljen g. Prunk, a kot govorniki so nastopili zastopniki vseh strank, razen socialistične, ki pa je poslala pismo izjavo solidarnosti: urednik Smodej, v imenu Slov. ljudske stranke, dr. Fetti-Frankheim za demokratsko stranko in dr. Krivic v imenu narodno socialne stranke. V imenu primorskih beguncov je govoril g. dr. Fornazarić.

Na tem protestnem shodu je bila sprejeta sledeča rezolucija: »Jugosloveni vseh političnih strank, zbrani dne 14. novembra 1920, v veliki dvorani hotela Union v Ljubljani protestirajo z vso odločnostjo proti odcpljenju črez 600.000 Jugoslovenov, med njimi eno tretjino slovenskega naroda, od Jugoslavije in proti njih priključitvi k Italiji, kakor je predvideno v pogodbi od 10. t. m., ki je bila izsiljena na naši državi v Sv. Margeriti Ligurski; izjavljajo odkrito, da slovenski narod ne priznava nasilja, vsled katerega se njegov najzavednejši del proti njegovim volji izroča iz čnega suženjstva v drugo še hušje in se oboja na gospodarsko, kulturno in politično smrt, ter da ga nikoli ne prizna, doklerkoli se ne popravi krivica, ki mu je storjena s to pogodbo, ki je najbrutalnejša kršenje pravice do samoodlobe narodov in ki se kruto protivi ob času svetovne vojne od zavezniškov svečano podanim izjavam, da se borijo za svobodo malih narodov; pričakujejo, da poklicani činitelji te izsiljene pogodbe ne odobrijo; opozarjajo italijansko javnost, da ne more biti govora o prijateljstvu med jugoslovenskim in italijanskim narodom, dokler traja to nasilje; pošiljajo zaslužnjem bratom pozdrav in prisego, da jih nikdar ne zapustijo, in jih pozivljajo, naj vztrajajo neustrahovano v težkem položaju do dneva, ko bo njihovim danes svobodnim bratom mogoče, da jim pomolijo svojo odrešilno roko in jih pritisnejo na svoje prsi.«

Protestni shodi so se vršili tudi v Belgradu, v Zagrebu in po drugih mestih.

Masaryk čestitil italijanskemu poslaniku

PRAGA, 17. Predsednik republike Masaryk je šel nalašč v italijansko legacijo in je izrazil poslaniku kom. Borgomaru svoje zadoščenje nad sporazumom, ki je bil sklenjen v Rapallu med Italijo in Jugoslavijo.

IZ ČEHOSLAVIJE Nemški iredentizem v Čehoslaviji

PRAGA, 18. Ze več časa sem prirejajo Nemci v Čehoslaviji demonstracije proti praški vladi, katera se po želji predsednika Masaryka umočuje, da bi dosegla spravo med Nemci in Čehi. Pred nedavnim so nemški nacionalisti šuntali rekrute, naj bi se ne predstavili pri prvem vojaškem naboru v Čehoslaviji, in ko je vlada po zakonu uvedla postopanje proti tem in proti protičeškim šuntarjem, so pravi krivci teh dogodkov pobegnili črez mejo. Na isti način je prišlo do protičeških protestov, ko je šlo za to, da stopijo rekruti pod orožje; ob tej priliki so nemški nacionalisti zahtevali od vlade, naj bi se ustanovili v čehoslovenski vojski čisto nemški polki z nemškimi povelji in z nemškim službenim jezikom. Vlada je zahtevo odklonila, ker je leta v nasprotstvu z zakonom glede vojaške dolžnosti.

Protičeške demonstracije v Hebu

PRAGA, 18. Ker je čehoslovenska vlada odklonila razne zahteve, katere so predložili Nemci v Čehoslaviji glede šol vojske in državne uprave in na katere so polagali večjo važnost s tem, da so prirejali protičeške shode in demonstracije v pokrajinah z mešanim prebivalstvom, so Nemci odgovorili na ta sklep vlade z novimi demonstracijami. Dne 16. t. m. se je vršil v Hebu (Eger) velik shod nemških nacionalistov, po katerem so Nemci porušili tamkajšnje češko šolo, oskrnili podobo predsednika čehoslovenske republike in izzivali več Čehov. Nemški nacionalistični list iz Prage »Bohemija« je opisal v uvodnem članku te demonstracije in ni skrival njihovega velenemškega značaja.

Protnemške demonstracije v Pragi

PRAGA, 18. Vsled nemških izgrediv v Hebu se je vršil na trgu Sv. Venceslava v Pragi impozanten shod, na katerem se je razpravljalo o dogodkih v Hebu in so se zahtevali protikupeji. Po shodu je vdrla množica v staro nemško gledališče v kazino in preprečila predstavo v novem nemškem gledališču. Na enak način so bila zasedana vsa druga gnezda protičeškega delovanja, kakor Turnhalle, Lesehalle, Schlaraffia in nemške šole, kjer so bili povsod najdeni kipi, slike in znamenja Habsburžanov in Hohenzollerncv, katere je množica razdejala. Vsled zasedbe prostorov praških nemških časopisov je bilo onemogočeno izdajanje »Bohemie« in »Prager Tagblatta« za en dan.

Posledice protičeških in protinemških izgrediv v Čehoslaviji

PRAGA, 18. Predsednik ministrskega sveta dr. Černy je obljubil senatu, da

bo vlada vzpostavila red in mir ter spoštovanje zakona po vsej čehoslovenski republikli. Nemški satorji so zapustili senat, dokler ne bo red vzpostavljen. Predsednik republike je predsedoval seji kabineta, na kateri se je razpravljalo o zadnjih dogodkih, katerih posledica bo baje ustanovitev koalicije vseh čeških strank. Tekom demonstracij v Pragi so bile povzročene razne materialne škode. Vsi češki listi in čehoslovenske stranke pozivjajo ljudstvo k miru, kateri je bil včeraj popolnoma vzpostavljen.

Vrangelov konec

Dvajset tisoč Vrangelovih vojakov se je rešilo

LONDON, 18. »Times« je prejel iz Carigrada z dne 17. t. m. naslednje poročilo: 20 tisoč mož vojske generala Vrangela je prišlo na Bospor. Po izjavah očevdca Angleža, ki je ostal z Vrangelom do zadnjega trenutka, so se borile čete slednjeje, zlasti konjenica, z veliko požrtvovalnostjo. Hrabrosti konjenice se je zahvaliti, da so bile zadržane velikanske sile boljševikov in je bil omogočen umik.

Semenov zbežal v Mandžurijo

PEKING, 18. Ko je bila ofenziva rdečih čet odbita, je vdril general Semenov v Mandžurijo. General je privolil, da se njegovi pristaži razorožijo. Rdeče čete so zasedle Kiahto.

Ruski protest proti angleški pomoči Vrangelu

KOPENHAGEN, 10. Čičerin je poslal Lordu Curzonu naslednjo zrakovjavo: Po vseh iz različnih virov, se smatra, da se namerava pooblastiti neki angleški parnik, da prepelje generala Vrangela in blago, katerega se je polastil v južni Rusiji in drugih pokrajinah. Ne bi se moglo zanikati, da tvori sodelovanje angleške mornarice pri gibanju vstaev, ki se bijejo proti Rusiji, sovražno akcijo proti sovjetom in kršitev zagotovitev, ki nam jih je v tem oziru in ponovno dala angleška vlada. Ruska vlada je trdno uverjena, da se bo angleška vlada vzdružala vsakega dejanja take naravi, iz česar bi ruska vlada izvajala posledice, ki se ji vsiljujejo.

Zavezniki in Nemčija

Govor nemškega ministra znanjih stvari v Kolinu

BEROLIN, 16. Kancelar Fahrenbach in minister znanjih stvari sta govorila včeraj v prisotnosti več kot 15 tisoč oseb iz vseh slojev naroda. Von Simons je govoril o zasedbi, ki se je začela na dan, ko je stopila v veljavo versailleska mirovna pogodba, in sicer 10. januarja 1920. Po določbah mirovne pogodbe se bo trajanje zasedbe skrajšalo, če bo Nemčija izvršila v čim krajšem roku svoje obveze, in se bo podaljšalo, če bi Nemčija napadla, ne da bi bila izzivanja in če bi se branila izvrševanja svojih obvez glede odškodnin.

Von Simons je protestiral proti trditvam, da se čas zasedbe še ni začel, ker Nemčija da ne izvršuje točno svojih obvez. Von Simons izjavlja, da se ne more vprašati ob koncu roka zapadlosti, ali gre za izvršitev ali podaljšanje roka. Na drugi strani — je rekel von Simons — je izjavil angleški ministrski predsednik, da nismo nikakor zamudili z izvrševanjem svojih obvez, in da mora torej ostati trajanje zasedbe tako, kakor je določeno po mirovni pogodbi.

Von Simons je nato govoril o velikih stroških, ki jih mora Nemčija prenašati vsled zasedbe francoskih, angleških, ameriških in belgijskih čet, katerih skupno število znaša 145 tisoč mož, dočim ne bo znašalo število cele nemške vojske od 1. januarja 1921. Več nego 100 tisoč mož. Govornik je pripomnil, da bi zadostovalo za vzdrževanje reda v Porenju deseti del te vojske, ki bi tudi zadostoval za zavarovanje zavezniškov pred kakim neizvnanim napadom, ker nemška vojska, razsejana po vsej državi, ne more nenadoma napasti 145 tisoč mož, obilno preskrbljenih z vsakovrstnim vojnim materialom. K tej vojski v zasedenem ozemlju se morajo prišteti še vse pridružene osebe, poverjeniki, plaščani in sluge.

Francoski minister za obnovo opustošenih krajev je izjavil nedavno, da so se entente države obvezale na znižanje okupacijskih stroškov, ki jih mora plačati Nemčija, na letnih 240 milijonov mark v zlatu, čim bo Nemčija izvršila svoje obveze glede razorožitve. — Mi nismo še dobili obvestila o tem znižanju.

Pravijo, da ima vsa ta okupacijska vojska samo obrambne namene, toda čemu so se potemtakem mostobrani na Renu povečali na tako ofenzivni način; čemu se uvažajo pomožne službe, ki prekašajo potrebe okupacijskih čet, ker na primer vojna peč more izpeči 400 tisoč obrokov kruha na dan?

Za zasedenim ozemljem v smeri proti Loreni so razvrščeni štirje francoski armadni zbori, ki imajo kakih 120 tisoč mož, paralelno v masah nasproti naši meji, in zapeljuje me, da bi rekel — je izjavil von Simons — da so ti štirje armadni zbori pripravljeni na pohod; zdi se, da Porenje ni določeno za obrambne

svrhe, temveč za zbiranje vojaštva, ki je določeno za nov napad na Nemčijo.

Ena najhujših posledic okupacije je pomankanje stanovanj. V Kolinu so se morala dati stanovanja več kot 2000 tujim časniskim in podčasniskim družinam, medtem ko je istotam več kot 2000 družin nemških uradnikov brez strehe. Razen tega je draginja, že itak velika, zrastle vsled velikih nakupov zasedbenih čet.

Tekom zadnje razprave bilančne komisije so se zasedbeni stroški cenili na 30 milijard. Nasprotniki so se iznebili svojih vojaških stroškov s tem, da so jih naprtli Nemčiji. Ententa dela kot upnik, ki mu dolžnik ne more plačati, in daja vsled tega svojega dolžnika nadzorovati pri dnevnem delu po osebah, katrih plačča je večja nego vrednost proizvoda dnevnega dela.

Nemčija ni prosila za sprejem v Zvezo

AACHEN, 17. Minister za zunanje zadeve von Simons je izjavil prilikom sprejema, ki mu ga je priredil župan, da Nemčija ni članica Zveze Narodov in da tudi ni prosila, naj jo povabijo. Ne more se vsiliti — je rekel — v kako društvo, kjer se nahajajo ljudje, ki izjavljajo javno, da izstopijo, ako se ta in ta sprejme vanje.

Francozi pravijo, da nimajo zadosti premoaga

PARIZ, 18. (S.) Z ozirom na nemške trditve, da je Francija prepolna premoaga, dočim bi Nemčiji popolnoma primankovalo, pravi neka poluradna nota, da je znašal pridelek premoaga v Nemčiji v mesecu septembru 11,519,475 ton, čemur je treba dodati črez 9 milijonov in pol ton lignita, ki odgovarjajo 2,150,000 tonam premoaga. Nemški izvoz je znašal v septembru 2,423,000 ton, vključivši odlomke lignita, ki je preračunjen sorazmerno v premoag. Ker je znašala poraba Nemčije l. 1913. v tem roku 13 milijonov ton in ker dosega sedanja poraba 11,385,000 ton, sledi iz tega, da so bile nemške potrebe krite do 87%. V istem mesecu septembru je bila potreba v Gornji Sleziji krita do 86%. Nemške tvornice niti ne morejo razpolagati vsega premoaga, ki jim je na razpolago, že radi pomankanja naročil. Ni treba posebno naglašati, da bi Francija ustavila uvoz angleškega in ameriškega premoaga, ki jo stane zelo drago, ako bi imela preveč svojega premoaga.

Grška kriza

RIM, 18. Posebni odposlanec agencije Stefani iz Aten z dne 17. t. m. ob 15. uri: Nocoj okoli dveh je pisal Venizelosu regentu pismo, ki je vsebovalo njegovo ostavko. Ze pred dvema dnevoma je izjavil svojim prijateljem, da poda vpricho izidov volitve svojo ostavko. Pričakujejoč izide s fronte in pod pritiskom svojih prijateljev je dosedaj odlašal z uradno ostavko. Včeraj se je regent pogovarjal z Rhallisom in ga je vprašal, ali bi bil pripravljen prevzeti vlado. Rhallis je odgovoril, da ne more odgovoriti, dokler je stara vlada še na svojem mestu. Nocoj so se tudi sestali prvaki opozicije ter so yzeli na znanje novo stanje stvari. Sklenili so, da sprejemo nalog sestave nove vlade, ki prevzame morda že danes oblast. Rhallis bo predsednik, Gurnaris pa vojni minister. Skoraj gotovo pridejo v vlado tudi drugi veljaki iz opozicije.

Venizelos je baje odpotoval v Francijo

RIM, 18. Posebni poročevalec agencije Stefani brzojavlja iz Aten dne 17. t. m. ob 15: Zdi se, da je Venizelos ravnokar odpotoval v Francijo na krovu neke torpedovke. Rhallis je sprejel nalog, da za sestavitve novega kabineta, kateri položi danes prisego v roke regenta. Življenje po mestu je precej živahno, vendar pa vlada popoln mir. Nosed kraljevo sliko prireja množica demonstracije po mestu.

NOVA VLADA SESTAVLJENA

ATENE, 17. Vlada je sestavljena in je že položila prisego v regentove roke. Rhallys je ministrski predsednik in minister za zunanje zadeve, Dunaris vojni minister, Zaitaris za notranje zadeve, Kalegeropolus za narodno gospodarstvo. Čim je Venizelos odpotoval, se je Rhallys nastanil v ministrstvu za zunanje zadeve.

Zavezniki in vprašanje Konstantinovega povratnika

PARIZ, 17. Dopisniku »Petit Parisien«, je izjavil francoski poslanik v Atenah, da misli, da ne smatrajo zavezniški grški volitev za enostaven izraz notranje-politične naravi, radi katere bi bili lahko brez skrbi, temveč da bodo zahtevali od vlade, ki bo sledila, točna jamstva glede varnosti na vzhodu. Jonnart, ki je bil medzavezniški veliki komisar v Atenah, je izjavil »Petit Journal«, da ne dovoli noben zaveznik, da bi se Konstantin povrnil, ko pač vedo, kako se je obnašal, ko je bil na vladi, in kako je mislil stopiti v vojno ob strani Nemčije. List »Liberte« pravi: Dasi smatra francoska vlada Konstantinovo povrnitev za nedopustljivo, ni se zavzela nobenega stališča. Vendar se zdi, da Francija ne prizna kralja Konstantina in

da ne bo imela z njim diplomatskih stikov, ako bi se grški vladi posrečilo doseči njegovo povrnitev potom ljudskega glasovanja. »Le Temps« ima iz Londona poročilo, da je bila angleška vlada presenečena radi izida volitev in da se bo posvetovala z zavezniki o smernicah nadaljnjega zadržanja.

Gdansko proglašena uradno za prosto mesto

BEROLIN, 15. (Zakasnelo.) Po vesteh, ki so prišle iz Gdanskega, se je vršila danes popoldne seja ustavotvorne skupščine, na kateri je proglasil podpolkovnik Strutt, ki je nadomeščal velikega komisarja, Gdansko za prosto mesto. Podpolkovnik Strutt je obvestil ustavodajno skupščino, da prevzame Zveza Narodov zaščito Gdanskega, ki se je ustanovilo v prosto mesto, in zajamčilo ustavo, katero sprejme skupščina.

Poljska zaščitnica gdanske neodvisne države

BERN, 18. Neka vest švicarske brzojavne agencije pravi, da je bilo načeloma sklenjeno, da se poveri Poljski zaščita neodvisne gdanske države.

Francoško-angleške čete zapuste v kratkem Gdanska

PARIZ, 18. Danes popoldne se je sestala poslaniška konferenca, ki je najprej vpregledala poročila medzvezne komisije, ki organizirala plebiscit na gornjem Gdanskem. Nato je odločila, naj francosko-angleške čete, katero se nahajajo v Gdanskem, zapuste mesto v najbližji bodočnosti. Imenovala se je francoško-angleška komisija, da začne z razdeljevanjem imetja, ki je bilo last cesarstva in nemških meščanov, med Poljsko in prostim mestom Gdanskim. Konečno je v imenu svojih kolegov izrazil Jules Cambon lordu Derbyju obzvalovanje, ki ga povzroča v poslaniški konferenci njegov odhod. Lord Derby je odgovoril v ginenjih besedah.

Z občnega zbora Zveze Narodov

Za Armenijo. — Za skrčenje vojnih priprav

ZENEVA, 17. Zveza narodov je razpravljala danes predpoldne o poročilu glede delovanja sveta. Paeyredon, načelnik argentinskega odposlanstva, je izjavil, da smatra svet Zveze narodov kot potrebno, da se pripustijo v Zvezo narodov vse neodvisne države, tako, da je odvisno od prostovoljnega sklepa s strani teh držav, ali hočejo postati člani omenjene Zveze ali ne. Moč Zveze narodov — je dostavil Paeyredon — obstoja v združenju kolikor mogoče velikega števila članov; čim manj držav šteje Zveza izven svojih zakonov, tem več bo podvrženev njeni disciplini in izpolnitvi dolžnosti, ki jih nalaga Zveza narodov. Robert Cecil je vprašal, do kakšne točke je prišlo gdansko vprašanje, in je imel nato navdušen govor v grid Armeniji in njenemu mučenikskemu narodu. Govornik je postavil predlog, v katerem poziva svet, naj upošteva položaj v Armeniji in naj stavi koristne predloge, da se reši oni del naroda, ki še ostane, in da se zagotovi stalno stanje v tej deželi. Robert Cecil je zahteval potem objavo vseh dokumentov, tičečih se litvinsko-poljskega spora. Robert Cecil je prečitil tudi dva predloga glede skrčenja vojnih priprav in zaključitve bruseljske konference; končno je trdil, da se mora uveljaviti politika odkritosrčne sprave med narodi in predlagati to geslo: Biti pravični in se ne bati.

Wilson in ženevsko zborenje

WASHINGTON, 18. Bile so izmenjavne brzojavke med Hymansom, predsednikom občnega zbora Zveze narodov, in predsednikom Wilsonom. Hymans zagotavlja Wilsona o simpatijah občnega zbora Zveze Narodov nasproti njemu in naglašala njegove usluge za ustvaritev pogodbe. V svojem odgovoru izraža Wilson svojo vero v bodočnost Zveze Narodov.

Queredon o organizaciji zveznih komisij

ZENEVA, 17. Na današnji dopoldanski seji Zveze Narodov je izjavil Queredon v svojem govoru, da bi mogla nepripustitev nekaterih držav povzročiti ustanovitev druge zveze narodov proti Zvezi Narodov, ki bi bila vzrok stalnih skrbi za svetovni mir. Obzvaluje odsotnost Zedinjenih Držav, kajti Zveza Narodov je posledica potrebe stalnih odnošajev med narodi, ako hočejo živeti. Zeli, da bi se našla formula, ki bi omogočila tej državi, da bi sodelovala pri ustanovitvi, ki jo je pomagala med prvimi ustvarjati. Zahteva, da naj se izvolijo člani sveta na občnem zboru, da bodo lahko v danem hipu zastopane v njem vse države. Izjavlja se za obvezno razsodbo v vseh sporih, za stalno mednarodno sodišče, brez katerega bi Zveza ne mogla obstojati, in za stalno gospodarsko organizacijo, ki bi osigurala zboljšanje položaja narodov in bi brala skupne koristi proti zasebnim.

Tittonijeva uloga v Zvezi Narodov

ZENEVA, 17. Tittoni je bil imenovan za člana komisije za proučevanje prošenj za pripustitev Zedinjenih Držav v Zvezo Narodov.

V slovenski družini slovenski jezik!!

Bombni atentat pri koncertu „Pevskega in glasb. društva“ v Gorici

(Dopis iz Gorice.)
Kljub temu, da so krožile že čez dan vznemirljive vesti po mestu, katere so irdovratno napovedovale, da se bo sredi koncerta »Pevskega in glasbenega društva« siloma preprečil, se ga je vendar udeležilo tako ogromno število občanov iz mesta in okolice, da je bila celo predvorana nabito polna. Čast in hvala našim Gorčanom za srčnost. Sredi Beethovenove vijolinske sonate se je zaslila silna detonacija in vsa dvorana je bila naenkrat v dimu. Detonacija je prišla od stranskih izhodnih vrat, ki vodijo v ulico Ginnastica. V vrata je bila vržena bomba, k sreči nerodno, tako da se je njena sila ubila v zidu, v katerem je zdočila bomba veliko luknjo. Izbila je tudi desko ravno pri vratnih tečajih in skozi odprtino se je vsul dim in smrad in dvorano. Tudi je bilo nekaj ljudi lahko ranjenih od drobec bombe. Občinstvo, med katerim je bilo veliko število naših ga zavednega žentstva, se je polastila silna panika. Vse je drlo proti vходу, mnogi so padali na tla, pri čemer so se več ali manj poškodovali. V gnečji, zlasti ob razbitih šipah v enih glavnih vratih, je bilo več oseb ranjenih. Druga glavna vrata so bila podrtá. Koncert se ni mogel nadaljevati. Občinstvo je dalo svoji razburjenosti duška, da je zapelo na dvorišču pred dvorano »Lepa naša domovlna«.

Povzročitelj atentata so fašisti, katerih se je videlo pred dogodkom nekaj v dvorani. Orožnikov je bilo mnogo, toda kakor se je razodelo, ni to dejstvo zaprečilo atentata. Približno dalje dejstvo, da je bila ulica Ginnastica, ki je drugače vedno razsvetljena, ta večer v popolni temi. Vrženi sta bili v vrata dve bombi, od katerih se ena ni raznesla, in več ročnih granat, katere niso razpočile. Ako bi se bil posrečil zločincem široko zasnovani zahrbni atentat v polnem obsegu, bi bilo vsled gneče, ki je vladala v dvorani, ubitih in ranjenih veliko nedolžnih oseb, zgolj radi tega, ker so se udeležili kot zavedni in ukažljivi Slovenci kulturne prireditve kulturnega društva v doslej kulturni Gorici. S tem zločinom so se vtihotapile v naše mesto metode, katere so bile doslej Gorčanom znane samo iz poročil o delovanju fašistov drugod po zasledenem ozemlju, v prejšnjih avstrijskih deželah pa samo iz revolverske literature in tu pa tam iz poročil o postopanju »črne roke« v Ameriki. Narodna borba, katere je tudi že prej obstajala v Gorici, se je doslej posluževala samo kulturnih sredstev. Pa glej, pride okupacija kulturne države, in vendar najostrejša, najzavratnejša in najkrvoločnejša zločina so na dnevnem redu. To ni samo naše mnenje, to je tudi mnenje vseh dostojnih gorških Furlanov in Italijanov. O tem priča živa in glasna govornica po mestu.

Upamo, da bo imela politična oblast topot več sreče, nego je imela doslej, in se ji bo posrečilo, da ugotovi zločince in jih postavi pred sodišče. Vsekakor pa je treba iskati tu na našem ozemlju frdne temelje bodočega jugoslovensko-italijanskega prijateljstva.

Domače vesti

Smrtna kosa. Po vsej okolici dobro poznanega Antona Bariča, po dom. »Čajka«, iz Sv. Mar. Magd. Spodnje št. 90, je zadela britka izguba: njegov 24letni sin Josip je po kratki in mučni bolezni izdihnil svojo blago dušo; njegov drugi sin Fran pa je vsled prestanih naporov v vojni že dlje časa bolan. Tako hudo prizadetemu Bariču naše najpriznejše sožalje.

Mala ententa fa — Trst. »Piccolo« je imel pred večeršnjim zopet enkrat enega tistih redkih trenutkov, ko more govoriti resno — vsaj do neke mere. Govori o bodočnosti Trsta v zvezi z »malo entento« — misli pa pri tem na zaledje. Dejstvo, da skozi dve leti ni moglo priti do določitve meja z Jugoslavijo, je — kakor se izraza »Piccolo« — »svičeno težo viselo na nogah Trsta. In to po krivdi diplomacije; v prvi vrsti francoske. Francija da je bila sploh sovražna Italiji. Hotela da je organizirati male narode ob Donavi pod slovenskim vodstvom, z osjio naperjeno proti Nemčiji, a z Demoklejevem mečem, ki bi neprestano visel nad glavo Italije. Kaj je danes »mala ententa« — vprašuje »Piccolo« na to in odgovarja: Neke megle, iz katere je težko pogoditi kako politično realnost. In izreka težko sodbo o »kanclarjah«, to je o tajni diplomaciji, ki hoče berantati z narodi, da ustvari neko vrsto podonavske kon-

federacije, ki ne bi bila nič drugega, nego nova razsežna monarhija — Habsburžanovi »Piccolo« pa se tolaži, da so narodi nezaupejni napram tem načrtom, ker vedo čeniti vrednost trgovskih stikov z emporiji na Jadranu, posebno s Trstom. — Na to pa se zopet uveljavlja v tržaškem listu stara duševnost, pada zopet v stare zmote. Pite namreč, kakor da le-ti mali obdonavski narodi, to je: zaledje, potrebujejo Trsta, ne pa tudi Trst zaledja. Brez Trsta da bi te dežele padli trgovače med seboj, ne pa z ostalim svetom. In, kako utemeljuje svoje misli? Narodi niso menjali svojega bivališča, železnice tečejo tam, kjer so tekle poprej, in noben čudež ni ustvaril novih pristanišč. Z eno besedo: računa na stare tradicije, ki so vezale zaledje na Trst. Le tržaško pristanišče da jim more dati vse potrebne udobnosti in možnosti za razvoj trgovine. Stali da bomo toraj — meni »Piccolo« — pred fenomenom, da tista »mala ententa«, ustanovljena proti Trstu, ne bo mogla živeti brez Trsta, oziroma brez Italije, če bi ji ta ne bila naklonjena. — To bi bile glavne točke iz precej dolgih izjavljanj v »Piccolo«. Potemtakem bi morale te dežele zaledja iskati stikov s Trstom, to poslednji pa bi le dovoljeval s svojo »liberalno politiko«. — To ravno je tista temeljna zmota, čisto neumovanje resničnosti, ki je od nekdanj karakterna poteza v italijanski žurnalistiki. Denimo, da bo res tako, da bodo dežele v zaledju potrebovale Trsta; ali istotako je neutilitarna resnica, da bo Trst potreboval zaledja. Pa saj priznava to isti »Piccolo« sam s svojo veliko pesmijo o sporazumu v Rapallo, s svojo radostjo na tem, da se sedaj odpro meje in bo mogel Trst nuditi vse olajšave s svojimi mogućimi napravami. Prevedeno v našo praprosti slovenščino, je menda pripoznano a tem, da Trst potrebuje trgovskih zvez z zaledjem. Predvsem pa ti ljudje nečelo razumeti, da tudi trgovska politika je v nezgodni odvisnosti od politike v ožjem smislu. Ko se raduje na sporazumu z Jugoslavijo, bi moral tudi razumeti, da med Jugoslavijo in Italijo ne bo moglo priti — ukjub vsem sporazumom — do dobrih gospodarskih odnosov, če bi poslednja hotela tirati prvi svetovni jugoslovenskim državljanom nacionalno politiko, ki bi zadevala čut vsega prebivalstva Jugoslavije brez različne strank! Tu velja z vso svojo neizprosno pravilo da, kdor hoče prejemati, mora tudi dajati, pa naj gre že za gospodarske ali pa etične interese! Teja ne morejo razumeti italijanski žurnalisti in radi njih tudi ne italijanska javnost.

Nekaj misli slovenskih mater ob prihli spoznanja. Dosežen je toliko zaželjeni in dolgo pričakovani sporazum med Italijo in Jugoslavijo. Kakor smo čitali v »Edinosti« št. 232, je »Figaro« čestital Giolittiju na doseženem uspehu, in izražal nado, da italijanske žrtve (!) v Dalmaciji ne povzročajo nikakega naspotovanja s strani Italijanov, ki ostanejo pod Jugoslavijo. Od tej opombi se nam vsiljuje vprašanje: Kdo jamči za vse one Slovence, ki so ostali pod Italijo? Kdo jim pribori iste pravice, ki jih zahtevajo Italijani za svoje sobrate, ostale v Dalmaciji? — Odgovor na ta vprašanja prepustamo za to poklicanim politikom, a me slovenske matere imamo tudi resno besedo v tem času sporazuma, ki le grozi slovenskemu življu.

Prijateljstvo je doseženo? Me, matere te dece izjavljamo sledeče: Nikdar in nikoli se neizpodbimo tako daleč, da bi svoje otroke učile le tujeje jezika, ki ga sicer spoštujemo in hočemo, da se ga naši malčki nauče, toda materinje jezika ne smemo pozabiti nikdar! Skrbela bomo me, da slana ne zamori našega naroda.

Ako dobi pečica Italijanov v Dalmaciji svoje žole, svoje pravice v kulturnem, ekonomičnem in finančnem interesu, zahtevamo tudi me za našo dečo, ki je v mnogo večjem številu, slovenske žole in iste pravice za naš narod, ostali v Italiji. Me bomo rušile prijateljstva med Italijo in Jugoslavijo na tihem, a gotovo, če nam ne dajo istih pravic, ki jih bodo imeli Italijani onkraj črte. Italijani imajo poeta d'Annunzia, ki jih rešuje, a naš narod ima zavednih mater, ki hočejo rešiti narodnost pogina. Smo-li mi manj vredni, nego Italijani, ker smo Slovenci? Ni ga, ki bi nam zamogel dati na to vprašanje negativni odgovor. Me matere hočemo pokazati, da smo Slovenci kulturni narod in da se ne damo zatreti od drugega naroda, ki se šteje med kulturne. Zapomnijo naj st: kdor razdira, mesto da bi zidal, ne nosi kulture, marveč jo razdira, in uničuje! Pustite nam naš jezik, povrnite nam naše žole v mestih — žele potem vas bomo čislali kot kulturne narodi! Zbirajte sami med ljubozno in prijateljsko — ali samoobrambi, ki pomenja boj nezposoren!

Slovenske matere.

Pevski zbor »Glasbene Matice«. Danes ob 18. in pol pevska vaja za ženski zbor, ob 19. in pol za moški zbor v dvorani Konsumnega društva v Rojanu. Obenem bo tudi vpisovanje novih članov.

Iz tržaškega življenja

Utopljenka. Včeraj dopoldne so ribiči v Barokovljah pri javni kopeli potegnili iz morja truplo, ki pa ni bilo dolgo dni v vodi. Ko je prišla na lice mesta sodnijska komisija, je dognala, da je utopljena neka Marija Zuculin iz Rojana. Pri nesrečnici so baje našli malo listič, na katerem je bilo zapisano, da se gre zato utopiti, ker se je naveličala živeti. Utopljenka je bila 74 let stara. Njeno truplo so prepeljali v mrtvašnico k sv. Justu.

Arretiran tat. Predvečerajšnjim so neznanj tatovi vliomili v trgovino jedil. last Marina Miani, v ul. Crosada št. 10. Pokradili so 132 kg sladkorja in 1900 lir v gotovini. Vsa škoda, ki so jo vliomili napravili, znaša okoli 3700 lir. Policijska agenta Aita in Blazizza sta dobila nalogo, da izsledita tatove. Takoj v trgovini sta dobila dobre informacije že od lastnika trgovine. Šla sta k neki zasebnici po imenu Roza Jadreski, stanujoča v ulici

Crosada št. 12. Ko sta pri sjej naredila hitno preiskavo, sta našla vsa ukradeni množico sladkorja. Sladkor sta zaplenila, a Jadreski sta zagrosila, da mora povedati, kdo je sladkor ukradel. Jadreska jima je rekla, da je sladkor prinesel neki tujec k sjej v varstvo. Agenta pa s tem poročilom le niela bila zadovoljna in sta jo končno prisilila, da jima je povedala resnico. Sladkor ji je prinesel včeraj popoldne okoli ene ure njen znanec Martin Bresevic, 31 let star, težak, bivajoč v isti hiši kot Jadreska. Agenta sta šla takoj k njemu in sta ga vsled hudodelstva tatvine aretirala. Po zaščitanju na policijski ekspozituri je Bresevic odjadal v mirno luko, namreč v zapore v ulico Coroneo.

Zrtev hitre vožnje avtomobilistov. Včeraj dopoldne okoli 11. ure je drvel velik tovorni avtomobil mimo hotela »Savoja«. Na avtomobilu sta bila dva civilista, sofer in poleg njega je sedel nek drug civilist. Črez cesto je šel v istem trenutku starček Jurj Comisso, zasobnik, stanujoč na Rivi Nazario Sauro št. 8. Na palico opirajoč se, je stopal počasnih korakov Comisso proti hotelu. Tovorni avtomobil je z velikansko naglico pridrvel in podil uboga starčka na tla. Sprejda kolesa avtomobila sta šli nesrečno baš čez glavo. Comisso je obšel mrtven na mestu. Njegovo truplo so prepeljali v mrtvašnico k sv. Justu, a soferja sta dva kr. stražnika odgnala v zapore v ulico Coroneo, kjer se bo učil, s kakšno hitrostjo se sme voziti po mestu.

Se ena žrtva hitre vožnje avtomobilistov. Včeraj popoldne je šel oglar Viktor Svetič, 35 let star, stanujoč v ulici Rozsol malo vento št. 3, po ulici dell' Istria na delo. Ko je prišel do trgovine z jedili Prelog, je z nepopolno hitrostjo pridrvel za njim vojaški avtomobil. Svetič se ni mogel več umakniti — avtomobil ga je podrl na tla. Kolesa so šla ubogemu oglarju ravno čez prsa in glavo. Polkralci so takoj službojuga zdravnik resline postavili Franceschia. Ko je prispel na lice mesta, ni mogel drugega ugotoviti, kakor Svetičeva smrt. Oglarjevo truplo so prepeljali v mrtvašnico k sv. Justu. V ulici Molin a vento, kjer je Svetič stanoval, joče v podstrešnem stanovanju njegova žena in z njo štirje še nezdravni otroci.

Telak padec. Včeraj dopoldne so pripeljali v mestno bolnico učenca Petra Costa. Costa se je igral na nekem, okoli en meter in pol visokem zidu. Vseled neopredvidnosti je otrok padel z zida in zadobil težke poškodbe na glavi. V bolnici so ga sprejeli v IV. oddelek.

Vratolomna igra avtomobilistov. Včeraj popoldne okoli pete ure so pripeljali v mestno bolnico cestnega pometarja Rafaela Siregolo, 45 let staroga, bivajočega v ulici Rigutti št. 21. Ko je Siregolo včeraj pometal cesto pri Sv. Ivanu, ki pelje v Devin, pridrvi neki civilni avtomobil in ga podere na tla. Pripeljali so ga v bolnišnico, kjer ga je zdravnik potolažil, da se mu bodo praske po glavi kmalu zacelile in da bo v par dneh dobil novo mesto, s katero bo potem lahko velike nesnage pometel iz Trsta.

Trgovci z orožjem in municijo padli v roke pravici. Pretekli mesec se je govorilo po mestu o neki jako sumljivi kupčiji z orožjem in municijo. Glas je prišel do ušes tudi orožnikemu naredniku Bogliogniju, kateri je začel takoj zasledovati sumljive trgovce in mešetarje. Preiskave so sledile preiskavam in tako je prišlo tudi do preiskave pri tvrdici za uvažanje in izvažanje M. Crespi, v ulici Felice Venezian št. 15. Začeli so preiskovati zaboje, med katerimi so našli tri zaboje napolnjene s puškami in nabojl, pripravljene ravno za izvažanje. Agente so pozvali zastopnika tvrdke, ki se je predstavil v osebi Virginija Zanoni, stanujoč v ulici della piccola Fornace št. 1. Vprašali so ga, kje da je dobil omenjene tri zaboje, naker je odgovoril Zanoni, da je dobil zaboje dne 28. p. m. od dveh neznanih mladeničev z zalogo, da jih odpošlje v Torino. Tri ali štiri dni po tem dogodku — je pravil Zanoni dalje — so se predstavili pred mojo uradnico Lino Peteani, stanujoč v ulici Androna S. Lorenzo št. 5, omenjena dva mladeniča kot mi jih je opisala Peteanijeva, in jo vprašali, če so že odposlali zaboje. Peteanijeva je vso stvar zanikala ter jima odgovorila, da zaboje, ki so napolnjeni z municijo se ne smejo odposlati brez dovoljenja kvesture. Dne 9. t. m. sta prišla zopet vprašati omenjena dva mladeniča, če so že odposlali zaboje, ali stražniki, ki so se nahajali v okoliščini, so odvzeli oba mladeniča na kvesturo, kjer sta se izkazala za Feliksa Minionija iz Torina in Emilija Perinotto iz Conegliano. Najprej sta vsako stvar zanikala, da bi osadva predala tvrdki zaboje, ali slednjič sta se vdala ter izjavila, da sta res dala zaboje v družbi nekega Hugo Ceria, Rafaela Delbecchi in Josepa Almeri. Povedali so tudi, da so naslovili zaboje na naslov: Battalotti, ulica Milano št. 20, Torino. Vse omenjene trgovce in mešetarje so odvedli v zapor.

Peš je ugriznil. Včeraj popoldne je prišla na Režano postajo Gabriella Pischianz, stanujoča v Rojanu št. 222. Omenjena Pischianz je ugrizel njen pes tako, da je zadobila precej velike rane po nogah. Ko jo je zdravnik kresline postaje obvezal, jo je nato poslal v mestni civilni fizikat.

Dopisi

Prežnja. Zupanstvo občine Naklo na Goriškem nam piše: Dne 5. novembra je na Varejah (občina Naklo) izbruhnil požar in uničil hito in gospodarsko poslopje posestnika Stefana Benčiča, hšt. 16. — Ker je družina 7 članov sedaj brez strehe, obleke in živil, se apelira na blaga srca, da pošljejo milodarov za nesrečneže: upravi »Edinosti«.

Dramatični kroček v Ajdovščini vprizori v soboto, dne 20. t. m. ob 8. uri zvečer in v nedeljo, dne 21. t. m. ob 4. uri popoldne krasno burko v treh dejanjih »Spanaka muha«.

Razdrto. Veselica, ki se je imela vršiti na Razdrtem v nedeljo, je odložena na nedoločen čas.

Zupanstvo občine Gor. Logatec nam sporoča uradno, da obo in občinstvo ni v nikakvi zvezi z brzovjavo, došlo italijanski delegaciji v S. Margheriti, ki je trdila, da »zupan in občinstvo te občine protestirata proti priklopljvi Logatca k Jugoslaviji«.

Za čisrovni sklad »Edinosti«

Nabrano v Vipavi, Vrhpolju in št. Vidu L 300/10. (Darovali so: po 15 L: Andrej Laurič in Anton Skuk; po 10 L: Petrič Emil, kaplan, Paulin, Med Jan, Fajdiga, Hrib, Mesesnel, Zvolkelj Albin, Ferdjančič Karl, Bukovik Slavko; po 5 L: Punčuh Fr., Katarina Hrovatin, Zagar Ivan, Lado Petrič, Zigon Ivan, K. Lekan, Valič Amalija; po 4 L: Cvetko, Ivan Curk; po 3 L: Sfiligoj, Ivan Zgavec, Rehar Matija; po 2 L: Neimenovana, Kacln, Helmik, Schwickert, Karlo, Rešek, Pipan, Černigoj, M. Ferjančič, Terozija Premru, Dragotinovič, Rodman, Ivan Lekan, Lujiza Pirih, Jožeta Poniz, Sandrova družina, Batič Anton, Rehar Alojzij, Cuck; po 1 L: M. Petrič, Črnota Avgust, Auer Maka, Naglost Martin, Keršman Marija; Vidrih Rajko 7 L; »Majster« Cesen L 1'05, Skrbelček in Francelj 55 cent., Perhacv 20 L, Ivanka Dekleva L 2'10, Milan Dekleva L 2'40; vsi iz Vipave.— Anton Papež 25 L, Beltram 10 L, Mislej in Premru po 4 L in Maru Anton 1 L; vsi v Vrhpolju. — Bovčan 6 L in Bizjak Alojz 2 L; oba v št. Vidu.)

Vesela družba v št. Petru nabrala 45 L. (Darovali so: Turk, ker je Vrhove 5 L, Orel, prinesel iz neboče vitine 5 L, Smrekelj potegnil iz bora 5 L, Kos, zapel z 5 L, Mamilovič je obrnil šep za 5 L, Hladnik, da no bo vroče, 5 L, Gašperin navihal trgovca s črnimi očali 5 L, podjetnik Grušča za boljšo plačo 5 L, ravnatelj švilič je rekel 9 x 5 = 45 in zato dal še on 5 L.)

Dosedaj izkazanih L 24.024/44; v današnjem izkazu L 345/10. Skupno L 24.369/54.

DAROVI

Šentlakovski podružnici CMD je volila pok. Tezreja Škerlj za otroški vrtec 20 L, ki jih je izročil g. Josip Šorn blagajniku. — Angelček v »Del. kons. društvu pri Sv. Jakobu« je dal šentlakovski podružnici CMD L 5'05.

!JUGOSLOVENI!

Zbirajte pridno za »T. S. KOVNI SKLAD EDINOSTI«.

LISTNICA UREDNIŠTVA

Gospod Virgilij Šček je naprošen, da pride nemudoma v naše uredništvo po neko nujno brzovjavo.

Borzna poročila.

Tečaji:
V Trstu, 18. novembra 1920.

Jadranska banka	465
Cosulich	490
Dalmatia	360
Gerolimich	1820
Libera Triestina	705
Lloyd	1980
Lussino	2200
Martinolich	338
Oceania	440
Premuda	500
Tripčovich	509
Ampela	605
Cement Dalmatia	355
Cement Spalato	400
Krka	497

Tuja valuta na tržaškem trgu:
V Trstu, 18. novembra 1920.

Neprepečatene krome	6'50—7—
avstrijsko-nemške krome	5'60—6—
čevškoslavske krome	32—32'50
dinarji	77—78'50
leji	39—40—
marke	39—40—
dolarji	25'50—25'65
francoski franki	158—159—
švicarski franki	400—410—
angleški funti, papirnati	90—9—
angleški funti, zlati	108—110—
rubli	21—22—
napoleoni	86—88—

MALI OGLASI

se računajo po 25 stotnik beseda. — Najmanjša pristojbina L 2.—, Debele črke 40 stotnik beseda. Najmanjša pristojbina L 4.—, Kdor išče službo plača polovično ceno.

CITALNICA v št. Petru na Krasu vabi svoje člane v nedeljo 21. novembra popoldne, ob 4. uri, v hiši g. Grzine na setanek glede prireditve Miklavževega večera. 571

20 LETEN mladenič, večje slovenščine, nemščine in italijanščine, išče primerne službe. Ponudbe pod »Leten« na upravo. 573

LEPA nova poročna soba, belo lakirana, se proda za 2000 L. Via Ferriera 5, prtiličje. 574

POROČNA soba, moderna, vzmeti in zinnisce, se proda v ul. Gatterij 23, I. nadstr. Kovačič. 575

MOTOR »Crossley« na surovo olje 12½ HP — angleški izdelek. — min na 2 tečaja ter stroj za drobljenje koruze in cirkular žago, prodam takoj skupaj ali posamezno. A. Domicelj, Rakek. 572

HIŠO enonadstropno z gestilno, gospodarska poslopja, njive, travnike, sadovnjake, paunik, bukov in hrastov gozd prodam takoj radi selitve. Prodajni tudi samo poslopje. Ivan Suklan, Senožeče. 569

ČEVljARSKEGA pomočnika za stalno delo in vajenca sprejme Anton Resčič, čevljar, Postojna 120. 568

URARSKEGA POMOČNIKA, dobro izvežbanega, sprejme protji dobri plači Franc Keber, urar v Idriji. 566

TRGOVINA na dečeli sprejme učenca. Ponudbe na Stefan Baudač, Podgrad — Istra. 562

ZLATO in srebrenne krome plačam več kot drugi kupci. Albert Povh, urar, Mazzini 46 (v bližini drvenega trga). 537

KUPUJEM srebren denar po najvišjih cenah. Alojzij Povh, Piazza Garibaldi št. 3. 440

MODISTKA (prej ul. Alessandro Volta 2), naznanja, da se je preselila v ul. Cologna št. 13, I. nad., ter se priporoča cenj. damam v mestu in okolici. 507

ŠIRITE »EDINOST«

Zaloga ur in zlatanine z lastno detavnico (225)

ALOJZIJ POVH

Piazza Garibaldi št. 3
prej Barriera — telefon št. 3—29

Jelovna dražba.

Dne 7. decembra 1920 ob 9 uri dopoldne bodo priredili Upravnišvo državne kobilarne v Prestranku pri civilnem komisariatu v Postojni **javno dražbo**.

I. 1500 (entisočet to) (približno 10.000 q) drv za kurjavo skoro popolnoma suha, prve vrste in sicer g. brova in bukova, zrezana in razsekana v metre. Ta drva so ob vozni cesti po kateri lahko vozijo tudi motorna vozila, oddaljena 2 km od postaje Prestranek (proga Trst-Logatec).

II. 300 (tristo) jelovih debel, stoječih, dolgih od 12 do 16 m.

III. 100 (sto) hrastov, stoječih, v premeru od 0,40 do 0,80 m, dolgi od 4 do 10 m.

Kakor jelova tako tudi hrastova debela se nahajajo v gozdu v ravnini manj kot 1 km oddaljenem od postaje Prestranek.

IV. 480 kilogramov (št. istoosemdeset kg) volne I. vrste, deloma izprane, deloma surove.

V. 100 (sto) ovac, mešane pasme, domače in pingavske.

Siroki dražbe bodo sorazmerno plačani od kupecv.

Preledovanje in dražbeni pogoji se poizvedo od 1. decembra 1920 v gradu v Prestranku pri gozdnem čuvaju Plesničar-Ju.

II-2/3414/20

ODLOK.

Vsled prošnje tvrdke Bosutti & Co za dovoljenje tovarne miša na zem. št. 577 v Via delle Linie, se določa za 11. decembra 1920, o 9½ uri predpoldne na stavbišču pol št. 577, v ulici delle Linie komisijski ogled na licu mesta po § 29 obrtnega pravnik.

Vabljeni so vsi interesi, da podajo svoje pi-mene ugovore proti nameravi ni napraviti do 11. decembra 1920, najkasneje pa ustmeno na licu mesta. Ugovori, predloženi po preteku roka, se ne bo o upoštevali. Načrt je na ogled v k. an. od 10 do 12 v uradiu čil inega k. misarja za mesto Trst in okoličico (ulica Trenta Ottobre št. 7) II. nadstr. soba št. 19.

TRST, 17. novembra 1920.

FIONE
civilni komisar.

RAZGLAS.

Notar Mark Pushnik v Vipavi naznanja, da bo dne 25. novembra t. l. od 9 naprej na licu mesta v St. Vihu pri Vipavi na **prostovoljni javni dražbi** in po kosih ali skupinah prodal gosp. Rihardu v Schwizhoffen in Elzi por. Hnoinska iz Podberja lastne poslopja in zemljišča snožeti in njive.

Cenilna vrednost in zaeno izključna cena z a skupaj za celo posostvo L 150.000 in se pod to ceno ne proda.

Upnikom, katerih terjatve so vknžene, ostanejo njihove zastavne pravice pridržane, brez ozira na kužno ceno.

Cenilni zapisnik, posestne pole in dražbeni pogoji so na vpogled v notarski pisarni v Vipavi in se bodo na dan dražbe razglasili.

VIPAVA, dne 16. novembra 1920.

(247) Notar PUSHNIK.

A. De Masl & G. Sferza

Mavricija Wackvitza nasledniki
Trst, ul. Torre bianca 32. Telefon 29-83

Velika izbira majoličnih in železnih peči znamke »Premier«. eko om-skih ognjišč in štedilnikov lastnega izdelka, plošč iz litega železa razne velikosti, ražnjev in cevi za peči.

Cene zmerne. (24)

JADRANSKA BANKA

Vel. glav.: K 30.000.000. Rezerve K 10.000.000
Belgrad, Celje, Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Op. tija, Sarajevo, Split, Šibenik, TRST, Zadar, Zagreb

Obavija vse v bančno stroko spadajoče posle. **Sprejema vloge** na hranilne knjižice ter jih obrestuje po 3½%, a v bancogiro prometu po 4 %.

Vloge, ki se imajo dvigniti samo prof. predhodni odpovedi. Sprejema po posebno ugodnih pogojih, ki se pogodijo od slučaja do slučaja.

Daje v najem varnostne predale (safes). Bančni prostori v Trstu se nahajajo: **ul. Cessa di Risparmio, ul. S. Nicolo**
Telefon: št. 1463, 1793, 2670
Blagajna posluje od 9 do 13

PODLISTEK